

Bakan Yılmaz: “Geri kalmış yöreler, kullanılmamış potansiyellerdir”

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, özel sektörün henüz eski alışkanlıklarını kıramadığını ifade ederek, “Özel sektör hala belli bölgelere, belli yörelere, belli sektörler daha fazla yoğunlaşmış durumda. Geri kalmış dediğimiz yöreler kar edilmeyecek yöreler değildir. Geri kalmış yöreler, kullanılmamış potansiyellerdir, size daha fazla karlılık sağlayabilecek alanlardır. Sermayenin kit olduğu, getirisinin yüksek olduğu bölgelerdir” dedi. [sayfa 7](#)

Serhat illerine yatırım zamanı

Teşvik sistemi kapsamında içerisinde Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır illerinin de bulunduğu 6. Bölgede yapılacak yatırımlara gümrük vergisi istisnası, vergi indirimi, faiz desteği, yatırım yeri tahsis desteği, KDV istisnası, sigorta primi işçi hissesi desteği ve gelir vergisi stopajı desteği gibi önemli kolaylıklar sağlanıyor. 1 Ocak 2012'den geçerli olmaya başlayan yeni sistemle bölgesel teşvik sisteminin etkinliği artacak. Bölgesel harita yeniden ele alındı. İller sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre 51 il 6 bölgeye (daha önce 4 bölgeydi) sınıflandırıldı. Yeni uygulamada bölgesel sistem yerine il bazlı bölgesel teşvik sistemine geçildi. Yeni sistemde az gelişmiş illere (6. bölge) yapılacak yatırımlar daha avantajlı şekilde desteklenecek. [sayfa 5](#)

SERHAT'ta

Gündem

gelecek burada...
gelişme burada...
birlik burada...
bereket burada...
biz buradayız!

SERHAT KALKINMA AJANSI'nın 4 Aylık Yayınıdır.

Yıl:1 • Sayı:3

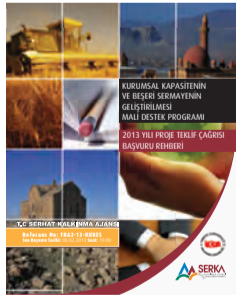
FG Grup'tan Iğdır'a dev yatırım

Türkiye'nin en büyük ihracat markaları arasında yer alan FG Grup, Iğdır'a denim (kot) fabrikası açtı. İlde dikim ve kesim yatırımı yapan grup, 120 kişilik istihdamını 2013 yılının ortasında 400'e, 2014 yılında da 1000 kişiye çıkarmayı hedefliyor. Avrupa'da yerleşik olan Fuga ve Tigerhill markalarının sahibi olan ve Ekonomi Bakanlığı'nca yürütülen Turquality Programı'na girmeyi başaran FG Grup, Kars ve Ağrı'ya da yatırım programına alarak bölgede yatırım yapmak isteyen işadamlarına örnek oldu.

SERKA'dan 3 yeni destek programı

Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars'ta faaliyet yürüten Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA), İktisadi Gelişme Mali Destek, Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi ve Kurumsal Kapasitenin ve Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Mali Destek Programı olmak üzere 3 yeni destek programını daha hayata geçirmek için teklif çağırısına çıktı. Başvurular tüm programlar için 08 Şubat 2013 tarihine kadar başvuruda bulunabilir. Programların amaç, öncelik, başvuru koşullarına ilişkin detaylı bilgi ve dökümanlar www.serka.gov.tr adresinden temin edilebilir. [sayfa 3](#)

Avrupalılar mimariyi Ani'den öğrendi

Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır'da faaliyet yürüten Serhat Kalkınma Ajansı'nın (SERKA) gezi, yürüyüş ve tırmanış rotalarını tanıtmak amacıyla düzenlediği programa katılan Kültür Rotaları Derneği Başkanı İngiliz Kate Clow, mimarinin Ani Antik Kenti'nden batı dünyasına yayılarak Rönesans'a kaynaklık ettiğini söyledi. Clow, “Mimarinin kaynağı Ani Antik Kenti'dir” dedi. [sayfa 11](#)

Başkan Arslan'dan Gözaçan'a teşekkür plaketi

Iğdır Ticaret ve Sanayi Odası (ITSO) Başkanı Kamil Arslan, kentte yatırım yapan FG Tekstil firmasına teşekkür plaketi verdi.

Düzenlenen törende konuşan bir çok ülkeye ihraç yapan FG Tekstil firmasına Iğdır'da yaptığı yatırımlardan dolayı plaket vermeyi uygun gördüklerin ifade eden ITSO Başkanı Kamil Arslan, bu firmanın yaptığı yatırım diğer firmalara örnek teşkil etmesinin tek beklentileri olduğunu söyledi.

FG Tekstil Gurubun Yönetim Kurul Başkanı Fuat Gözaçan da konuşmasında; üç ülkeye sınır olma avantajı olan Iğdır'da FG Tekstil fabrikalarını hizmete açarak, Türkiye'nin en ucu notası olan ilde yapacakları 2 yıllık bir yatırımla bölgede bin kişiyi istihdam etmeyi planladıklarını belirtti.

Çobanın Kamerası ödül aldı [sayfa 4](#)

SERKA'nın kültür rotaları ajanslara ödülünü aldı [sayfa 8-9](#) örnek olacak

SERKA, süt ürünleri sektörünü mercek altına aldı [sayfa 10](#)

2013 yılının yol haritası belirlendi [sayfa 3](#)

SERKA kazın izini sürdürdü [sayfa 3](#)

T.C. SERHAT KALKINMA AJANSI

Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerinde faaliyet gösteren Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA), yerel kalkınma sürecinin hızlandırılması ve buldukları bölge için kritik öneme sahip faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla kurulmuş olan kalkınma ajanslarından biridir.

KURULUŞ

Serhat Kalkınma Ajansı, 14 Temmuz 2009 tarihinde resmi olarak kurulmuş, Şubat 2010 tarihinde Genel Sekreterin görevine başlaması ve Mayıs 2010 tarihinde ilk personel alımının tamamlanması ile birlikte Ajans fiilen faaliyete geçmiştir.

KURUMSAL YAPI

Ajans'ın teşkilat yapısı; Yönetim Kurulu, Kalkınma Kurulu, Genel Sekreterlik ve Yatırım Destek Ofislerinden oluşmaktadır. Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerinde Yatırım Destek Ofisleri kurulmuş durumdadır.

KALKINMA KURULU

Ajansın danışma organı olan Kalkınma Kurulu, dört ilin kurum, kuruluş ve STK'larının geniş katılımı ile oluşturulmuştur. 100 üyesi bulunan Kalkınma Kurulu, Bölgenin kalkınma sorunlarının tartışılması ve yerel kaynakların en iyi biçimde değerlendirilmesi konusunda önerilerin geliştirildiği, yönlendirici yerel oluşumdur.

YÖNETİM KURULU

Ajansın karar organı olan Yönetim Kurulu; bölge illerinin valileri, il merkez belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ve ticaret ve sanayi odaları başkanlarından oluşmaktadır.

GENEL SEKRETERLİK

Ajansın icra organıdır. Ulusal ve bölgesel plan ve programlar çerçevesinde Bölgenin kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinden sorumludur.

YETKİ, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanununun 5. maddesi, ajansların görev ve yetkilerini şu şekilde belirlemiştir:

- Yerel yönetimlerin plânlama çalışmalarına teknik destek sağlamak,
- Bölge plân ve programlarının uygulanmasını sağlayıcı faaliyet ve projelere destek olmak; bu kapsamda desteklenen faaliyet ve projelerin uygulama sürecini izlemek, değerlendirmek ve sonuçlarını Kalkınma Bakanlığı'na bildirmek,
- Bölge plân ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak,
- Bölgede kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen ve bölge plân ve programları açısından önemli görülen diğer projeleri izlemek,
- Bölgesel gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik olarak; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek,
4. maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde ajansa tahsis edilen kaynakları, bölge plân ve programlarına uygun olarak kullanmak veya kullanılmak,
- Bölgenin kaynak ve olanaklarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapmak, yaptırmak, başka kişi, kurum ve kuruluşların yaptığı araştırmaları desteklemek,
- Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapmak veya yaptırmak,
- Bölge illerinde yatırımcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini, ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde sonuçlandırmak üzere tek elden takip ve koordine etmek,
- Yönetim, üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, ilgili kuruluşlarla işbirliği sağlayarak küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcileri desteklemek,
- Türkiye'nin katıldığı ikili veya çok taraflı uluslararası programlara ilişkin faaliyetlerin bölgede tanıtımını yapmak ve bu programlar kapsamında proje geliştirilmesine katkı sağlamak,
- Ajansın faaliyetleri, malî yapısı ve ajansla ilgili diğer hususların güncel olarak yayınlanacağı bir internet sitesi oluşturmak.

SERHAT ta
Gündem
Serhat Kalkınma Ajansı'nın
4 aylık bültenidir.
Yıl: 1 • Sayı: 3 • 2012

Adına İmtiyaz Sahibi
Dr. Hüseyin Tutar
Genel Sekreter

Genel Koordinatör
Mehmet Özdoğan
Tanıtım ve Halkla İlişkiler
Birim Başkanı

Genel Yayın Yönetmeni
Mukadder Yardımcıel
Tanıtım ve Halkla İlişkiler
Birimi

Görsel Tasarım
Görkem Boyacıoğlu

T.C. SERHAT KALKINMA AJANSI

Ortakapı Mah. Atatürk Cad. No: 117 Kars, Türkiye
Tel: 0.474 212 52 00 • Faks: 0.474 212 52 04
e-posta: info@serka.org.tr • web: www.serka.org.tr

Tasarım: Hangar Marka İletişim Reklam
Hizmetleri Yayıncılık Ltd. Şti.
Konur 2 Sk. No: 57/4 Kızılay, Ankara
Tel: 0.312 425 07 34 • Faks: 0.312 425 07 36
web: www.hangarreklam.com.tr

Baskı: Bilnet Matbaacılık
Bilnet Basım Yayın ve Hizmet A.Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi 1 Cadde
No 16 Ümraniye - İstanbul
Tel: 444 44 03 • Faks: 0216 365 99 07-08
web: www.bilnet.net.tr

“Ani bir dünyadır ama dünya bir Ani etmez”

Dünyanın ve Türkiye'nin önemli antik kentlerinden biridir Ani Antik Kenti. “Kırk kapılı şehir”, “Bin bir kiliseli şehir” olarak da bilinen Ani, her yıl dünyanın dört bir yanından gelen turistlere ev sahipliği yapıyor. Antik kent, yüzyılların bütün yorgunluğuna karşın hala bütün güzelliğiyle göz kamaştırıcı. Her mevsim bir başka güzeldir Ani. Yoksa siz hala görmediniz mi?

Kars'a 42 km. uzaklıktaki Ocaklı Köyü sınırları içerisinde yer alan Ani Antik Kenti, Türkiye – Ermenistan sınırını ayıran Arpaçay Nehri'nin batı yakasında Türkiye sınırları içerisinde volkanik bir tüf tabakası üzerine kurulmuş bir ortaçağ şehridir. Antik kent, Anadolu'ya İpek Yolu üzerinden girişte ilk konaklama merkezi olduğundan aynı zamanda bir ticaret merkezidir. Antik kentin zenginliği de buradan gelmektedir. Ören yerinin en eski tarihi M.Ö. 5000 yıllarına kadar uzanmaktadır. Tarih öncesi dönemde ören yerindeki yerleşim Bostanlar Deresi olarak bilinen vadideki volkanik oluşumlu mağaralardan oluşmuştur. Bugünkü ören yerini oluşturan iç kale M.S. 4'üncü yüzyılda Kars'a ismini veren Karsaklar tarafından yaptırılmıştır. Ören yerinin dış cephe surları Bagratlı Kralı Aşot

tarafından M.S. 964 yılında yaptırılmaya başlanmış, daha sonra Kral III. Sembat 978 yılında 2. takviye sur sistemini yaptırmıştır. 1064 yılında Selçuklu Sultanı Alparslan'ın Ani'yi fethetmesinden sonra Ani Beyi olan Ebul Menucehr tarafından 1064 –1072 arasında 3. sur sistemini yaptırmıştır. Kale surları deve tüyü ve siyah renkli tüf taşından yer yer iki ve üç sıra halinde Horasan Harcı ile yapılmıştır. Kurulduğu arazi üzerine uyumu sağlamak amacıyla üçgenimsi bir şekilde inşa edilen surların yedi giriş kapısı mevcut olup bu kapıların en önemlileri Aslanlı Kapı, Kars Kapısı, Sarnıçlı Kapılardır. Şehrin surları uzun kuşatmalara dayanıklı hale getirmek için surlar arasına yapılan destekleme kuleleri aynı zamanda erzak ve tahıl deposu olarak kullanılmıştır. Arazinin eğimine göre yer yer beş metre yüksekliğe kadar oluşan surların dış cephelerinde Haç motifleri, aslan ve yılan kabartmalı rölyefler, çini süslemeler mevcuttur. Ören yerinin ana giriş kapısı olan aslanlı kapı iki büyük giriş kapısından oluşmaktadır. Aslanlı kapının bulunduğu surların Doğu yanındaki burç üzerinde Selçuklu Sultanı Alparslan'ın şehri 1064 yılında fethetmesini belgeleyen dört satırlık Kufi İslami Kitabe mevcuttur. Ani'nin çağlar boyunca mesken olarak kullanılmasının iki önemli nedeni var. Birincisi güvenlik ki; Ani güneydoğusundan geçen Arpa Çay ve Vadisi, kuzeybatısındaki Alacasu ve Vadisi ile doğal olarak korunan bir platoda yer alıyor. İkinci önemli nedeni ise; şehrin su gereksinimini, debisi yüksek olan Arpaçay'ın karşılaması.

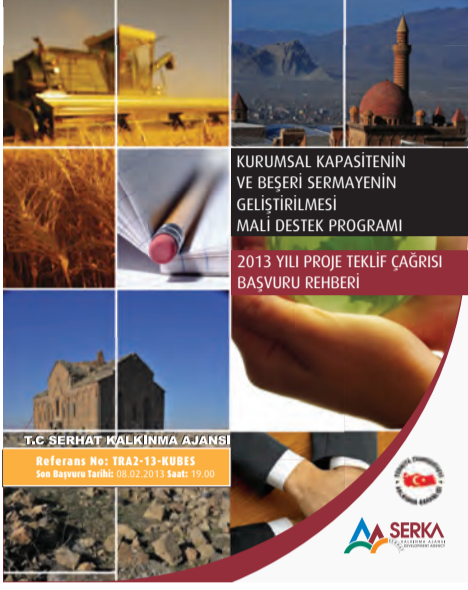
Kayalık üzerinde yükselen konumu, sokakları, çarşıları ve bitişik evleriyle en iyi zamanlarındaki, Byzantion'u andırıyor. Ani bir gün tarihin gizleri altında gömülen tüm şehirler gibi, savaşlarla, ekonomik çalkantıların öldürücü darbeleriyle, ulusal ve dinsel ayrımcılığın yok ediciliği ile ölesiye yıprandığı zamanlar. Görünürde kederli bir ölüm sessizliğindeki Ani, aynı zamanda şimdi onlarca uygarlıktan kalan bin bir çeşit ses ve dokuyla yaşıyor.

Bir Ani efsanesi

Ani bölgesinde 'Urum Papa' adında bir ihtiyar yaşarmış. Yedi yılda bir yatağından doğrulur ve yedi olmaz iş sayarmış. Yedinci soru her zaman "Ani şenlendi mi?" olurmuş. İnanışa göre bu yedi olmaz iş gerçekleştiği zaman Ani yeniden şenlenecektir. Aksi takdirde Ani kıyamete kadar insan yüzü görmeyecektir. Urum Papa'nın saydığı yedi olmaz iş ise; Göğe direk dikildi mi? Denizle köprü kuruldu mu? Yumurtaya kulp takıldı mı? Deveye nal çakıldı mı? Katır doğurdu mu? Ölüler dirildi mi? Ani şenlendi mi?

SERKA, 3 yeni destek programını daha hayata geçiriyor

Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars'ta faaliyet yürüten Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA), İktisadi Gelişme Mali Destek, Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi ve Kurumsal Kapasitenin ve Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Mali Destek Programı olmak üzere 3 yeni destek programını daha hayata geçirmek için teklif çağrısına çıktı. Serhat Kalkınma Ajansı 2010-2012 yılları arasında gerçekleştirdiği destek programları çerçevesinde hem küçük ölçekli altyapı çalışmaları için kamu kurum ve kuruluşlarına hem de KOBİ'lere

toplam 27 milyon TL'lik karşılıksız mali destek sağladı. SERKA tarafından 7 Aralık 2012 tarihi itibarıyla 15 milyon TL toplam bütçe tahsis edilen 2013 yılı mali destek programlarına ilişkin teklif çağrısı kamuoyuna duyuruldu.

Mali desteklerin ilk ayağı olarak toplam bütçesi 10 milyon TL olan İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-3 ile dört ilde tarıma dayalı sanayi, turizm imalat sektörleri ve girişimcilik desteklenecek. Program, bölgenin ekonomisi için önem arz eden, rekabet gücü ve gelişme potansiyeli yüksek tarıma dayalı sanayi, imalat ve turizm sektörlerinin rekabet edebilirliklerinin artırılmasına, teknoloji kullanımının ve yenilikçi uygulamaların yaygınlaşmasına ve bölgesel değer ve ürünlerin ekonomiye kazandırılmasına katkıda bulunmayı hedefliyor. KOBİ'ler, kar amacı güden kooperatifler, gerçek kişiler başvuruda bulunabilirler. Uygun projelere, toplam proje bütçesinin en fazla yüzde 50'si desteklenecek şekilde mali destek sağlanacak.

HAYVANCILIĞA DESTEK DEVAM EDİYOR

İkinci olarak, 3 milyon TL toplam bütçe ile Örnek Büyükbaş

Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-2 uygulanacak. Bu program da, bölgede sürdürülebilir ölçek büyüklüğünde ve örnek teşkil edebilecek büyükbaş hayvancılık işletmelerinin yaygınlaştırılması yoluyla büyükbaş hayvancılık sektörünün güçlendirilmesi ve rekabet edebilirliğinin geliştirilmesini amaçlıyor. KOBİ'ler ve çiftçiler başvuruda bulunabilirler. Uygun projelere, toplam proje bütçesinin en fazla yüzde 50'si desteklenecek şekilde mali destek sağlanacak. SERKA üçüncü olarak da 2 milyon TL toplam bütçe ile kar amacı

gütmeyen kurum ve kuruluşlar için Kurumsal Kapasitenin ve Beşeri Sermayenin Geliştirilmesi Mali Destek Programını uygulayacak. Program, bölgede sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması amacı ile kurumsal kapasitenin ve beşeri sermayenin geliştirilmesini hedefliyor. Uygun projelere, toplam proje bütçesinin en fazla yüzde 90'ı desteklenecek şekilde mali destek sağlanacak.

Üç programdan bölgemizdeki aktörlerin en üst düzeyde yararlanmasını sağlamak, programlara ilişkin farkındalık ve bilinirliğinin artırılmasına yönelik olarak aralık ayı boyunca il ve ilçe düzeyinde bilgilendirme ve eğitim toplantıları yapılacak. Toplantılara katılım bölgemizin desteklerden verimli ve etkin şekilde faydalanabilmesi açısından önem arz etmektedir. Tüm programlar için son başvuru tarihi 08 Şubat 2013'tür. Programların amaç, öncelik, başvuru koşullarına ilişkin detaylı bilgi ve bilgilendirme ve eğitim toplantıları takvimi www.serka.org.tr adresinden temin edilebilir.

Kafkaslar'a uzanan bir yolculuk

Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA) tarafından bir yıllık çalışmanın ardından hazırlanan Kazın İzinde belgeseli tamamlandı. İz TV'de yayınlanan belgesel, SERKA tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaya başlandı. Doğu'nun bakir topraklarında binlerce yıldır sessiz sedasız sürdürülen bir geleneğin son izleri. Kazın İzinde, Kaz simgesi üzerinden Serhat'a Kafkaslara

uzanan bir yolculuğun öyküsü. Mitolojisinden çobanlığına, mutfaktaki yerinden Aşık Kültürü'ne yansıyan bütün boyutlarıyla Kaz, ekranlara taşıyor. Kazın İzinde, geleneksel alışkanlıklarla, modern çağın gereklerini uzlaştırmaya çalışan bir kültürün geçmişini ve bugünü anlatıyor. Çekimleri Kars, Ardahan, Iğdır ve Ağrı'da yapılan belgesel için dört mevsim, tam bir yıl çalışıldı.

SERKA, 2013 yılının yol haritasını belirledi

Serhat Kalkınma Ajansı'nın (SERKA) 24.Olağan Yönetim Kurulu toplantısında ajansın çalışma programındaki öncelikler görüşülerek 2013 yılının yol haritası çizildi. SERKA'nın Kars'taki merkez binasında gerçekleştirilen 24.Olağan Yönetim Kurulu Toplantısına Yönetim Kurulu Başkanı Iğdır Valisi Ahmet Pek, Kars Valisi Eyüp Tepe, Ağrı Valisi Mehmet Tekinarslan ile illerin belediye başkanları, il genel meclisi başkanları ile ticaret ve sanayi odası başkanları katıldı. Toplantıda öncelikli olarak Ajansın 2013 yılı bütçesi görüşüldü. Çalışma programındaki öncelik ve faaliyetlerin de görüşüldüğü

toplantıda, 2013 yılının yol haritası çizildi. 2013 yılı Çalışma Programı ile bütçesinin Kalkınma Bakanlığı'na sunulması ve personelin yurt dışında staj görmelerinin de kararlaştırıldığı toplantıda, Yönetim Kurulu üyeleri tarafından 2013 yılı çalışma programında yer alan İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-3, Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-2 ile Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi ve Yenilikçilik Mali Destek Programlarına ait teklif çağrıları görüşülerek karara bağlandı.

SERKA'nın 25. Yönetim Kurulu toplantısı Ardahan'da yapıldı

Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars'ta faaliyet yürüten Serhat Kalkınma Ajansı'nın (SERKA) 25. Olağan Yönetim Kurulu toplantısı Yönetim Kurulu Başkanı Iğdır Valisi Ahmet Pek başkanlığında Ardahan'da yapıldı. Ardahan Öğretmenevi'nde gerçekleştirilen 25. Olağan Yönetim Kurulu toplantısına SERKA Yönetim Kurulu Başkanı Iğdır Valisi Ahmet Pek, Kars Valisi Eyüp Tepe, Ağrı Valisi Mehmet Tekinarslan, Ardahan Valisi Seyfettin Azizoğlu ve diğer Yönetim Kurulu üyeleri ile SERKA Genel Sekreteri Hüseyin Tutar katıldı. Toplantıda konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Iğdır Valisi

Ahmet Pek, SERKA'nın 2010-2012 yılları arasında kamu kurum ve kuruluşları ile KOBİ'lere toplam 27 milyon TL'lik karşılıksız mali destek sağladığını söyledi. SERKA'nın 2013 yılı için toplam 15 milyon bütçeli 3 mali destek programını hayata geçireceğini ifade eden Pek, şöyle devam etti: "Mali desteklerin ilk ayağı olarak toplam bütçesi 10 milyon TL olan İktisadi Gelişme Mali Destek Programı-3 ile dört ilimizde tarıma dayalı sanayi, turizm, imalat sektörleri ve girişimcilik desteklenecektir. Bu programa KOBİ'ler, kar amacı güden kooperatifler ve gerçek kişiler

başvuruda bulunabilirler. İkinci olarak 3 milyon TL bütçe ile Örnek Büyükbaş Hayvancılık İşletmelerinin Geliştirilmesi Mali Destek Programı-2 uygulanacaktır. Bu programa da KOBİ'ler ile çiftçiler başvuruda bulunabilirler. Üçüncü program ise, 2 milyon TL bütçeli Kurumsal Kapasitenin ve Beşeri

Sermayenin Geliştirilmesi Mali Destek Programı'dır. Kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar bu programa başvuruda bulunabilirler." Yönetim Kurulu Başkanı Iğdır Valisi Ahmet Pek'in konuşmasının ardından toplantının gündem maddelerine geçildi. Toplantıda mali destek programları ele alındı.

Çobana, kamerası birincilik getirdi

Mehmet Emin Türküz, SERKA'nın düzenlediği "Göç'ME" konulu film yarışmasında 'Çobanın Kamerası' adlı filmiyle birinci seçildi.

Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA) tarafından düzenlenen "Göç'ME" konulu kısa film yarışmasında, Ardahan'a çobanlık yapmak için giden ve filmi burada çeken Iğdırli üniversite mezunu Mehmet Emin Türküz 'Çobanın Kamerası' adlı filmiyle birinci seçildi. Türküz, çekim sırasında karşılaştığı insanların kendisini "Çoban mısın, filmci misin" diyerek alaya aldıklarını söyledi. Serhat Kalkınma Ajansı'nın (SERKA) faaliyet yürüttüğü Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars illerindeki göç probleminin ve bunun kalkınmaya olan etkilerinin filmlere yansıtılması amacıyla birincisini düzenlediği "Göç'ME" konulu Kısa Film Yarışması sonuçları belli oldu. Jüri tarafından yapılan değerlendirme sonucunda Mehmet Emin Türküz'ün 'Çobanın Kamerası' adlı filmi birinci, Safa Eraslan'ın 'Bumerang' adlı filmi

ikinci ve Serkan Özyumşak'ın 'Pabuç' adlı filmi üçüncü seçildi. Yarışmada birinci seçilen 'Çobanın Kamerası' filminin yönetmeni Mehmet Emin Türküz, 2008 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Radyo-Televizyon Programcılığı bölümünden mezun olduğunu belirterek, işsizlikten dolayı Ardahan'da çobanlık yaptığını söyledi. Film festivallerini ve belgesel yarışmalarını internetten takip etmeye çalıştığını ifade eden Türküz, "Gittiğim yerde bir taraftan çobanlık yaparken bir taraftan da belgesel çekmeye başladım. Dolayısıyla bu belgeselin içeriği benim yaşam tarzıma da çok uygundu. Iğdır'dan Ardahan'a mevsimlik göç eden ailelerin okuyan çocuklarını kendileriyle götürmeleri ve yaşamlarında meydana gelen tahribatlar, sıkıntılar benim ilgimi çekti. Bunu irdelemek istedim. Benim de

yaşamımda böyle bir sıkıntı vardı. Kendimden yola çıkarak böyle bir hikâyeyi neden çekmeyeyim, diye düşündüm. Katıldığım ilk yarışma ve hayata geçirdiğim ilk projem olduğu için benim açımdan çok önemliydi. Geceleri uykularım kaçmaya başladı. Bu belgeselin maddi getirisinden çok manevi anlamı önemliydi" diye konuştu.

"AİLEM SAMAN SATIP KAMERA ALDI"

Serhat Kalkınma Ajansı'nın ilk kez düzenlediği kısa film yarışmasının önemli olduğunu vurgulayan Türküz, sinema ve belgesel filmlerle ilgilenen insanların kendilerini ifade etmeleri açısından çok önemli bir fırsat yakaladığını söyledi. Türküz, şöyle devam etti: "Ardahan'ın doğası çok zengindi, çok güzeldi, zaten orada çektim. Kültürel anlamda çok zengin bir bölgedir. Hem oranın hikayesini hem kendi hikayemi çekmeye başladım. Serhat Kalkınma Ajansı'nın ilk kez böyle bir yarışma düzenlemesi kendimi ifade etmem açısından da çok önemliydi. Benim gibi bu işlere gönül veren, aşık olan insanların kendilerini ifade etmeleri açısından çok önemli bir etkinlik oldu. Dileriz ki, kısa film ve belgesel yarışması gibi etkinlikler geleneksel hale gelir. Biz de kendimizi ifade etme alanı buluruz. Biliyoruz ki, bu bölgede yetenekli olan ama

maddi imkansızlıklar nedeniyle yeteneklerinin farkında olmayan ve büyük bütçeli belgeseller çekmeyen insanlar için çok büyük bir umut ve ifade alanıdır. Başlangıçta kameram yoktu. Kamera almak için bir yıl Ardahan'da çobanlık yaptım. Ailemin de büyük desteği oldu. Samanlarını satıp parasını bana verdiler. Saman ve çobanlıktan aldığım parayla kamera aldım. Birkaç projem vardı ve bir türlü çekemiyordum. Arkadaşlarla birlikte Ardahan'a çobanlığa gittik. Fakat sürüdeki hayvan sayısının fazlalığı çok sıkıntı yarattı. Hırsızlık olaylarına karşı geceleri nöbet tutuyorduk, gündüzleri de işimizi yapmak zorundaydık. Bu nedenle her gün en fazla iki üç saat uyku uyuyabiliyorduk. Herkes dalga geçiyordu. 'Almış eline bir kamera, bir o tarafa gidiyor bir bu tarafa, çoban mısın filmci misin, diyorlardı bana. Bütün sıkıntılara rağmen, bu bir aşkıdır ben de aşkıma tercih ettim. Sinemanın önünde eğildim ve buna da devam edeceğim. Bu ödül benim için çok önemli bir başlangıçtır. Destek bulabildiğim ölçüde projelerimi hayata geçireceğim." Serhat Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Hüseyin Tutar da, bu yıl ilk kez düzenlenen "Göç'ME" konulu kısa film yarışmasının 2013 yılından itibaren farklı temalarla geleneksel hale getirileceğini söyledi.

Şimdi Serhat illerine yatırım zamanı

Teşvik sistemi kapsamında içerisinde Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır illerinin de bulunduğu 6.bölgede yapılacak yatırımlara gümrük vergisi istisnası, vergi indirimi, faiz desteği, yatırım yeri tahsis desteği, KDV istisnası, sigorta primi işçi hissesi desteği ve gelir vergisi stopajı desteği gibi önemli kolaylıklar sağlanıyor. 1 Ocak 2012'den geçerli olmaya başlayan yeni sistemle bölgesel teşvik sisteminin etkinliği artacak. Bölgesel harita yeniden ele alındı. İller sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyine göre 51 il 6 bölgeye (daha önce 4 bölgeydi) sınıflandırıldı. Yeni uygulamada bölgesel sistem yerine il bazlı bölgesel teşvik sistemine geçildi.

6. BÖLGEYE BÜYÜK DESTEK
Yeni sistemde az gelişmiş illere (6. bölge) yapılacak yatırımlar daha avantajlı şekilde desteklenecek. Bu illerdeki yatırımları yapacakların sigorta primi ödemeleri 10 yıl süreyle devlet tarafından karşılanacak. 6. bölgede yatırım yapacak firmalar yatırımın yüzde 50'sine, OSB içinse yüzde 55'ine tutar kadar vergi ödeme yükümlülüğünden muaf tutulacaklar. Faiz desteği tavanları da yükseltilecek. 6. bölgede 31 Aralık 2013'e kadar başlanacak yatırımlarda sigorta primi desteği 10 yıl uygulanacak. Bu tarihten sonra ise 7 yıl uygulanacak. Yatırımcı vergi indirimi desteğini yatırım döneminde elde ettiği kazançlara da uygulayabilecek.

6. BÖLGEDE İŞVERENİN YÜKLERİNİ DEVLET ÜSTLENECEK

Azami faiz destek tutarları 500-900 TL'ye kadar yükseldi. 6. bölgedeki yatırımlarla sağlanan istihdam için asgari ücret üzerinden hesaplanacak gelir vergisi stopajı 10 yıl boyunca terkin edilecek. 6. bölgede yatırım yapan SSK işveren payı, SSK işçi payı, gelir vergisi stopajından kurtuluyor. Artıları devlet üstleniyor, işverene sadece net asgari ücret kalıyor. Asgari ücretlinin maliyeti 600 dolardan 350 dolara düşecek.

Teşvik sistemi kapsamında sağlanan olanaklar şöyle:

1) Kurumlar veya Gelir Vergisi İndirimi, 2) Sigorta Primi İşveren

Hissesi Desteği, 3) Yatırım Yeri Tahsisi, 4) Kredi Faiz Desteği, 5) KDV İstisnası, 6) Gümrük Vergisi Muafiyeti 7) Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (sadece 6. Bölge için geçerli) 8) Gelir Vergisi Stopajı Desteği (sadece 6. Bölge için geçerli)

SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ:

Teşvik belgesi müracaatı sırasında belirtilen yeni istihdam sayısı kadar çalışanın asgari ücret üzerinden hesap edilen sigorta primi işveren hissesi, yatırım 31 Aralık 2013 tarihine kadar başlarsa 10 yıl süreyle devlet tarafından karşılanmaktadır. Eğer yatırım Organize Sanayi Bölgesi'nde yapılırsa sadece 6. Bölgeye özgü olarak bu süre 12 yıla çıkmaktadır. Gelir Vergisi Stopajı Desteği (sadece 6. Bölge için geçerli) Sadece 6. Bölgede düzenlenecek teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlarla sağlanan istihdam için asgari ücret üzerinden hesaplanacak gelir vergisi stopajı 10 yıl süreyle alınmayacaktır.

Örneğin kişi başı 886,50 TL olan asgari ücret üzerinden ödenecek gelir vergisi 113,03 TL'dir. Bu tutar sigorta primi işveren payı ile birlikte devlet tarafından alınmayacaktır. Aylık kişi başı hesap edilen bu tutar 200 çalışana sahip bir şirket için 12 ay ve 10 sene de göz önünde bulundurulduğunda 2.712.000 TL'lik bir gelir vergisi stopajı yapılmayacaktır. Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği (sadece 6. Bölge için geçerli) Sadece 6. Bölgede yapılacak yatırımlarda sağlanan istihdam için Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği 10 yıl süreyle alınmayacaktır. Yani 886,50 TL olan asgari ücret üzerinden hesap edilen sigorta primi işçi hissesi (124,11 TL) ödenmeyecektir.

MÜRACAAT YERİ VE GEREKLİ BELGELER

Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin talepler T.C. Ekonomi Bakanlığı / Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne-Emek/ANKARA) yapılır. (Eski adı Hazine Müsteşarlığı) İletişim İçin Santral: 0312 204 75 00 (Teşvik Uygulamadan bir uzman istenir.) Bakanlığın teşvikle ilgili telefon rehberine www.ekonomi.gov.tr adresinden Duyurular kısmından ulaşılabilir.

Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yapılacak müracaatlarda aranacak belgeler şunlardır: Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı müracaat dilekçesi, Yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili

kişilere ait noter tasdikli imza sirküleri, Her sayfası yatırımcıyı temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı ve kaşeli bir nüsha Yatırım Bilgi Formu (20 Haziran tarihli Resmi Gazete ekinde veya Ekonomi Bakanlığı internet sitesinde bulunabilir), ç) Bakanlığa yapılacak müracaatlarda; 400 Türk Lirası tutarındaki meblağın Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ait hesaba yatırıldığına dair makbuzun ikinci nüshası, d) Firmanın sermaye yapısı, sermaye miktarı ve faaliyet konuları açısından nihai durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği, e) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair Sosyal Güvenlik Kurumunun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı, f) 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden, sadece ÇED Yönetmeliği eki listelerde yer alan "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı" şartı aranması gereken yatırım konuları için Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan alınan Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.

“Serhat illeri önemli yatırımlar”

İğdir'in Karakoyunlu ilçesinde 7 bin metrekarelik kapalı alanda 120 kişilik fabrika kuran FG Grup sahibi Fuat Gözaçan, Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, Hollanda, Danimarka, Norveç, İsveç, İngiltere ve İsviçre gibi birçok ülkeye denim ihracı yaptıklarını söyledi.

Bugün İzmir'de 13.000 m² kapalı alan, İğdir'da 7.000 m² kapalı alan ve İstanbul, Almanya ve Amsterdam ofisleri ile hızla büyümeye devam ediyoruz. Firmamız denim (kot) üretimi yapmaktadır. Aylık 250.000 adet kapasitesi ve 2011 itibarıyla grup olarak 35,5 milyon Euro cirosu olan bir aileyiz. Avrupa'da yerleşik olan Fuga ve Tigerhill markaları grubumuza aittir. Denim üretimi yanında Uzakdoğu'dan kumaş tedariki yapıyoruz ve ayrıca tekstil teknolojileri üretiyoruz. Son yıllarda dışa açılma stratejimizi başarıyla uygulamaktayız. Bu stratejimizin en önemli ayaklarından birisi de ihracatçılar için büyük avantajları barındıran ve Ekonomi Bakanlığı tarafından yürütülen Turquality Programına dahil olabilmektir. Grubumuz Turquality Programında yani Türkiye'nin en büyük ihracat markalarının arasında yer almayı başarmıştır. Bugün FG Grup, 2 kişi ve 70 m²'lik ofisten 102 milyon dolarlık bir gruba dönüşmüştür.

Serhat'ta Gündem: FG Tekstil neden İğdir'da yatırım yapmayı tercih etti? İğdir'i diğer illerden ayıran özellikler nelerdir?

Fuat Gözaçan: Türkiye'de denim tekniği çok gelişti ve değerlendirildi, diğer taraftan Uzakdoğu ile fiyat anlamında rekabet zorlaştı. Bununla birlikte Türkiye'nin lojistik açıdan vazgeçilmez bir noktada bulunduğunu da biliyorduk. Bu nedenle ülkemizden ayrılmayı çok fazla düşünmüyorduk. Nitekim

19 Haziran 2012'de yayımlanan yeni teşvik sisteminin 6. Bölge'de sunduğu avantajlar ile fiyat anlamında rekabet potasına tekrar girildi ve bu sebepten 6. Bölge'de yatırım kararı aldık. Ülkesini seven her vatandaş gibi kendi topraklarımızda kendi insanımızla üretim yapmayı, Uzakdoğu'da mal yaptırmaya tercih ettik. 6. Bölgede yatırım kararı alınmasından sonra bölge illeri hakkında araştırmalar yapmaya başladık. Bu kapsamda Batman, Mardin gibi 6. Bölge illerini mercek altına aldık. Yaptığımız araştırmada İğdir, sınırlara olan yakınlığı, iklimi, kara lojistik imkânlarının gelişmişliği, tekstil sektöründe yatırım bakirliğine sahip olması ancak eleman bulunabilmesi, halkın yapısı ve Serhat Kalkınma Ajansı İğdir Yatırım Destek Ofisinin tüm sürece ilişkin A'dan Z'ye zamanında sunduğu destekleri ve ısrarlı çabaları nedeniyle İğdir'i tercih ettik. Yani güneşin battığı İzmir'den doğduğu yer olan İğdir'a geldik diyebiliriz.

Serhat'ta Gündem: İğdir'daki yatırımlarınızla ilgili bilgi vermişsiniz, ne kadar istihdam sağladınız, bundan sonraki istihdam ve kapasite hedefiniz nedir?

Fuat Gözaçan: Şu an İğdir'da 100 makine ve 120 kişi istihdam ile iki dikim ve kesim bandı yatırımımızı gerçekleştirmiş durumdayız. Faaliyet gösterdiğimiz İğdir'ın Karakoyunlu ilçesindeki 7000 m² kapalı alana

sahip bina kiralık olup İğdir OSB'de yer açılması ile birlikte yatırımımız 20.000 m² alanda devam edecektir. Burada yıkama, ütü ve paketleme ünitelerini kurmak istiyoruz.

Temmuz 2013 sonuna kadar yapacağımız ilave yatırımlar ile makine kapasitemizi 300'e, istihdam edilen eleman sayısını da 400 kişiye çıkarmayı planlıyoruz.

Serhat'ta Gündem: İğdir'in yanı sıra TRA2 Düzey II (Serhat) Bölgesinde bulunan Kars, Ardahan ve Ağrı ile ilgili yatırım hedefiniz var mı?

Fuat Gözaçan: Yatırımlarımızı bize hizmet eden atölyeleri de yönlendirerek, Kars ve Ağrı illerine yaymayı da ilave proje olarak yürütüyoruz. Fason atölyelerinin SERKA veya devlet desteklerinden faydalanarak bölgede yapacakları yatırımlar ile istihdam edilen eleman sayısının 1.000 kişiye çıkması planlanmaktadır. Tabi bu süreçte sadece Kars ve Ağrı değil, İğdir da fason atölyelerinin gündeminde yer alacaktır.

Serhat'ta Gündem: Serhat Kalkınma Ajansı'nın size herhangi bir katkısı oldu mu? Ajansın çalışmaları hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Fuat Gözaçan: Ajansın bize büyük katkıları olmuştur. Hatta şunu söyleyebiliriz ki Ajansın aktif desteğini görmeseydik bu yatırım gerçekleşmezdi. Zira çıkmaza girdiğimiz her bürokratik sorunda ve yatırımın akıbetinin belirsizleştiği her aşamada Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA) İğdir Yatırım Destek Ofisinin desteğini aldık.

Biz Mayıs 2012 tarihinde diğer Ajansların Yatırım Destek Ofisleri ile yaptığımız gibi SERKA İğdir Yatırım Destek Ofisi (YDO) ile de irtibata geçtik. Bu kapsamda Ofis, fizibilite çalışmalarımıza bölge ile ilgili her türlü istatistiği ve bilgiyi bize ileterek önemli katkılar sağlamıştır. Bizi bölgede 2 kere misafir ederek yatırım ortamını tanıtmışlardır. Kullanmakta olduğumuz fabrika binasını Ofisin aracılığı ile kiralayabilmişizdir. Yatırım teşvik belgesi başvurusunda bize kılavuzluk ederek teşvik başvuru

SERKA Yönetim Kurulu Başkanı Pek'ten FG Grup Başkanı Gözaçan'a plaket

FG Grup Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Gözaçan, SERKA Yönetim Kurulu Başkanı İğdir Valisi Ahmet Pek'i makamında ziyaret etti. Gözaçan, ziyarette, Almanya, İtalya, İspanya, Fransa, Hollanda, Danimarka, Norveç, İsveç, İngiltere ve İsviçre gibi birçok ülkeye denim ihracı yaptığını belirterek, İğdir'da da bir fabrika kurarak işletmeye başladığını söyledi.

Karakoyunlu ilçesinde kapalı alana sahip fabrikada 120 kişilik ekiple üretim faaliyetinde bulduklarını anlatan Gözaçan, "6 ay içerisinde üretim kapasitemizi

artırmak istiyoruz. İlave yatırımlarla çalışan sayısının 400'e çıkarılması konusunda çalışmalar yapıyoruz" dedi.

İğdir dışından birinin İğdir'a yatırım yapmasının çok önemli olduğunu belirten Vali Ahmet Pek ise "Böyle yatırımların doğuya yapılması yöre halkı için son derece önem arz etmektedir. İstihdama yönelik bu tür yatırımlar, gerek ilimizin kalkınmasında, gerek iş imkanlarının sağlanmasında oldukça faydalı olacaktır" diye konuştu.

Ziyarette Vali Pek, iş adamına yaptığı yatırımdan dolayı plaket verdi.

m potansiyeline sahiptir”

sürecini kısaltmamızı ve belgeyi en kısa sürede almamızı sağlamışlardır. Ticaret ve Sanayi Odası şube tescilli, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir kararının alınması gibi bürokratik süreçleri 2 gün gibi kısa bir sürede gerçekleştirmemize büyük katkıları olmuştur. Fabrika onarımı bittikten sonra ise eleman istihdamında, kalifiye eleman tedarikinde, Kız Meslek Lisesi ile protokol imzalayarak öğrencilere gerçek bir tesiste staj imkânının tanınmasında ve İŞKUR'dan istihdam garantili kurs desteğinin alınmasında çok önemli katkıları olmuştur.

SERKA veya Kalkınma Ajansları olmasaydı biz bu desteği Valiliklerden veya ilgili başka kurumlardan yeterli nitelikte alamazdık. Yani bizi anlayabilecek bir muhatap bulamazdık. Bu açıdan Ajans personeli işi bilen, o an için bilmese bile bilgiye nasıl erişileceğini bilen, yatırımcı açısından konuya bakabilen, hızlı hareket eden, çözüm odaklı düşünen, mesai mefhumuyla bağlı olmayan, elindeki argümanları yerinde ve zamanında kullanabilen, esnek hareket edebilen bir yapıya sahiptirler. Örneğin bir konu için sürecin başından beri bizi yalnız bırakmayan İğdir YDO Koordinatörü Burak Bey'i Haziran ayında İzmir'e davet ettik. Kendisi bizim için İzmir'e gelip üst yönetime sunum yaparak aklımızdaki tereddütleri gidermiştir. Yine öğrendiğimize göre İğdir YDO belirli stratejik sektörleri seçmiş ve o

konuda tabiri caizse yatırımcı avına çıkmıştır. İğdir için tekstil, seracılık, yumurta tavukçuluğu, çağrı merkezi, mobilya imalatı, gıda üretimi, inşaat malzemeleri üretimi, kimyasal ürünler gibi alanlarda faaliyetlerini bilinçli bir şekilde sürdürmektedirler. Diğer taraftan Ajansın mali destekleri de bölgedeki yatırımcıları yatırım yapmaya teşvik etmektedir. Biz de firma olarak tüm desteklerden yararlanmaya çalışmaktayız. Bu süreçte de İğdir YDO bizim ilk bilgilenme kaynağımız olacaktır.

Serhat'ta Gündem: Bölge illerini yatırım alanları açısından değerlendirir misiniz?

Fuat Gözaçan: Bölgede tarıma yönelik yatırımların artması gerektiği inancındayız. Ayrıca işçilikteki avantajların doğru aktarımı ile her türlü üretim yatırımının bölgede yapılabileceğini görüyoruz. Tek engel kalifiye eleman bulmak ile ilgili olabilir ki bu da İŞKUR'un eğitim programları ile desteklendiğinde aşılması kolay bir süreç haline dönüşüyor. İŞKUR eğitim programlarının uygulama etkinliğini artırarak bölgede her türlü yatırımın gerçekleşmesi sağlanabilir. Bölgede aşılması gereken diğer bir husus ise doğalgaz kullanımının sağlanmasıdır. Yakacak önemli bir maliyet kalemi olarak bölge avantajını rakamsal olarak etkilemektedir. İğdir'da ve özellikle OSB'lerde doğalgazın bir an önce kullanılması gerekmektedir.

Serhat'ta Gündem: Bölgemizde yatırım yapmak isteyen iş

adamlarına ne tür önerileriniz olacak?

Yeni teşvik sistemindeki 6. Bölge'de sunulan avantajlar ile fiyat anlamında rekabet potasına tekrar girilebilmektedir. Ülkesini seven her vatandaş gibi kendi topraklarımızda kendi insanımızla üretim yapmayı, Uzakdoğu'da mal yaptırmaya tercih etmek hassasiyetini tüm yatırımcıların göstermesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda bir vefa borcudur. Bölgeden çok önemli işadamlarının çıktığını biliyoruz. Umarım onlar da kendi memleketlerine yatırım yaparlar. Şu an için yatırım ortamı uygundur. Serhat Bölgesinin en büyük avantajı sınır olmasıdır. Pazarınızı

çeşitlendirmek istiyorsanız, hammaddesi Orta Asya'da bulunan kaynakları hızlı bir şekilde işleyip tekrar yurt dışına satmak istiyorsanız Serhat Bölgesi bunun için bulunmaz kaftandır. Bakü-Tiflis-Kars, Kars-İğdir-Nahcivan-İran demiryolu projeleri de taşımacılık maliyetlerini azaltacak ve erişilebilirliği kolaylaştıracak projelerdir. Artık Kars, İğdir gibi illerimiz İstanbul'a 2 saat mesafededir ki bu süre İstanbul'da bir yerden bir yere gitmek için harcanan zamana eşdeğerdir. Bölgeyi incelemek veya bölgede yatırım yapmayı planlayan yatırımcılarımızın SERKA ile mutlaka ama mutlaka iletişim kurmaları faydalarına olacaktır.

Bakan Yılmaz: “Geri kalmış denilen bölgelerde sermaye kıt ama getiri yüksektir”

Kalkınma Bakanı Cevdet Yılmaz, özel sektörün henüz eski alışkanlıklarını kıramadığını ifade ederek, “Özel sektör hala belli bölgelere, belli yörelere, belli sektörlerle daha fazla yoğunlaşmış durumda. Geri kalmış dediğimiz yöreler kar edilmeyecek yöreler değildir. Geri kalmış yöreler, kullanılmamış potansiyellerdir, size daha fazla karlılık sağlayabilecek alanlardır. Sermayenin kıt olduğu, getirisinin yüksek olduğu bölgelerdir” dedi.

Bakan Yılmaz, “TÜRKONFED'in 16. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nde yaptığı konuşmada özel sektörü eleştirdi. Özel sektörün henüz eski alışkanlıklarını kıramadığını ifade eden Bakan Yılmaz, şunları söyledi: “Özel sektör henüz eski alışkanlıklarını kıramamış değil. Özel sektör hala belli bölgelere, belli yörelere, belli sektörlerle daha fazla yoğunlaşmış

durumda. Aslında özel sektörün de bu konuda daha fazla gayret içinde olması lazım. Herkesin bir ön yargısı olabilir, özel sektörün de olabilir. Bunu söylerken hayırseverlik yapmayın demiyorum. Geri kalmış dediğimiz yöreler kar edilmeyecek yöreler değildir. Geri kalmış yöreler, kullanılmamış potansiyellerdir, size daha fazla karlılık sağlayabilecek alanlardır. Sermayenin kıt olduğu, getirisinin yüksek olduğu bölgelerdir. Yeter ki daha fazla analiz edelim, daha fazla o bölgelere gidelim, daha fazla fikir, proje geliştirelim. Buna hayırseverlik olarak bakmıyorum. Ekonominin genel kuralı da bu zaten. Sermayenin kıt olduğu yerlerde getiri daha yüksektir. Mardin'e, Urfa'ya, Adıyaman'a niye yatırım yapmayalım. Bunu yapmamamız için hiç bir sebep yok. Yeter ki bu konuya biraz enerji, para harcayalım,

biraz zihnimizi açalım. Göreceksiniz ki oralarda da çok karlı yatırımlar var. Hem o bölgeleri geliştirecek hem de firmalarımıza kar sağlayacak, büyümelerini sağlayacak, başka pazarlara erişmelerini sağlayacak, genç nüfusu daha fazla değerlendirmelerini sağlayacak potansiyeller var”

“KALKINMA KAPSAYICI OLMALI”

Kalkınma Bakanı Yılmaz, 2023 perspektifinin kapsayıcı bir kalkınma anlayışla gerçekleştirilmesini gerektiğini ifade ederek, iki açıdan kapsayıcı olmak durumunda olduklarını, ilk olarak kalkınma gerçekleştirilirken, daha fazla insanı, daha fazla yöreyi, daha fazla kesimi kalkınma sürecine katmak gerektiğini belirtti. Bakan

Yılmaz, ne kadar çok insan, firma, bölge bu sürece katılırsa, 2023 hedeflerine o kadar kolay ulaşabileceğini söyledi. Bakan Yılmaz, bölgesel gelişme politikalarının da güçlü bir şekilde devam ettiğini belirterek, GAP, DAP, DOKAP, KOP projeleriyle Türkiye ortalamasının altında olan bölgelere 2002'de yatırımlar içinde ayrılan payın yüzde 20 civarında iken, bugün yüzde 35'e çıktığını söyledi.

“SERKA’nın kültür yolları çalışması diğ

Serhat Kalkınma Ajansı Sarıkamış, Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır için düzenlediği gezi, yürüyüş ve tırmanış rotaları ile bölgenin kültürel, turistik ve doğal değerlerini tanıtmak amacıyla gazeteci, yazar ve seyahat acentesi temsilcilerinden oluşan 50 kişilik grubu bölgeye davet etti. Tur operatörü temsilcileri, yazar ve gazetecilerden oluşan grup, dört gün süren program kapsamında Sarıkamış’taki Katerina Köşkü, Kayak Merkezi ile Çıldır Gölü, Şeytan Kalesi, Kars kent merkezi ve Ani Antik Kenti ile Doğubayazıt ilçesindeki İshak Paşa Sarayı ve Ahmedî Hani türbesini gezdi.

Hüseyin Tutar

SERKA tarafından çıkarılan yürüyüş rotalarında da yürüyen gruba, dört ilde yapılan yöresel yemekler ikram edildi. Grup, özellikle Urartular döneminden kalan ve Çıldır ilçesindeki Karaçay Vadisi’ndeki kayalıklara yapılan Şeytan Kalesi ile İshak Paşa Sarayı ve Ani Antik Kenti’ne hayran kaldı. Organizasyonun dışarıdan bir bakış açısına olan ihtiyaçtan kaynaklandığını belirten SERKA Genel Sekreteri Hüseyin Tutar, gezinin ardından grup üyelerinin tecrübe ve gözlemlerini kendileriyle paylaşmalarını istedi. Tutar şunları söyledi:

“BÖLGENİN KALKINMA SEKTÖRÜ TURİZMDİR”

“Biz bölgemizdeki potansiyelleri ekonomik değere dönüştürmek istiyoruz. Bunu ekonomik değere dönüştürürken çok katmanlı çok faktörlü bir süreç olduğunun da bilincindeyiz. Biz şuna inanıyoruz: birincisi bizim insanlarımızın bu potansiyele dair dışarıdan duydukları, hakikaten burada bir potansiyel var, şeklindeki ifadeler kendilerine bir güven veriyor. O halde biz buna inandıktan sonra ikinci adım olarak biz ne yapabiliriz? Burada çok fazla değerimiz var, bu doğru. Ama buradaki değerleri realize ederken birikiminden, tecrübesinden

ve özellikle de uluslararası çapta faaliyet gösteren büyük kuruluşlarımızdan, organizasyon kapasitesi çok yüksek olan kuruluşlarımızdan size bilgi ve dışarıdan bir bakış açısı sunabilecek bir yaklaşıma ihtiyacımız var. Bölge olarak iyi bir

potansiyele sahibiz. Sizin bizimle ve yereldeki aktörlerimizle temas etmeniz bizim hatalarımızı farkına varmamızı sağlayacaktır. Kültürünüzü, değerlerinizi, deneyimlerinizi bizden esirgemeyeceğinize inanıyoruz. Bu organizasyonun temel amaçlarından bir tanesi budur. Sarıkamış, Kars’ın içindeki soyut ve somut kültürü görmek, Ani Antik Kenti, Ağrı Dağı, İshak Paşa

yatırıldı. Geziye katılanların bölge turizmine yönelik gözlem ve önerileri şöyle:

Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı temsilcisi Ece Yiğit: Aslında

çok güzel konularda çalışma yapmışsınız. Bunların biraz uluslararası kavramlarla bağlarını kurmak gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca bundan sonraki yapılacak çalışmalarda ben SERKA’nın özellikle diğer ajanslarda yapılacak çalışmalar için bir örnek teşkil etmesinin onlar açısından da faydalı olacağı görüşündeyim. Daha önce bir başka çalıştay programı için zaten biz istekte bulunmuştuk. SERKA da buna çok sıcak bakmıştı. Bahara yapacağız sanırım ama o program sırasında özellikle konuyla ilgili Valilere biz bir eğitim semineri hazırlamayı

Selim Akgül – Labranda Tur: Kars’a ilk defa geliyorum. Sizi temin ederim ki, çok etkilendim. Bölge insanından inanılmaz derecede çok sıcak karşılamaları, bu intibaları edindim. Bu kadar sıcak karşılama bekliyor muydum? İtiraf edeyim ki, hayır. Ben hem SERKA’ya hem burada bu lokal hizmeti yürüten mutfaktaki tüm arkadaşlara çok teşekkür ediyorum. Bu kentin turizmde bir endüstri olması yolunda attığı adımdan mutluluğumu ifade etmek istiyorum.

Mesut İnan – Abelya Tur: Kars’ta iyi bir alt yapı oluşuyor. Tabi bunun için zaman ve süreç gerekiyor. Bu süreç içerisinde altyapının oluşumu sırasında bence birkaç tane böyle Kars’a özgü marka yaratmak. Eğer bu marka yaratılıp bunun üzerinde durulursa Kars’ın diğer farklı illerden hem farkı ortaya çıkmış

olacak. İnsanlar buraya niye gideyim diye bize soruyorlar. Bunu, böyle bir marka üzerinde durulursa, işte şu markadan, atıyorum işte peynircilik veya burada inanılmaz bir doğa var. Yani Avrupa’da, diğer farklı kıtalarda özellikle spor konusunda inanılmaz bir talep var. Sportif faaliyetler konusunda da bazı markalar olabilir. Yani baktım parkurlara

50 kişilik grup SERKA’yı ziyaret etti

Sarayı ve Ahmedî Hani Türbesini gördükten sonra tecrübelerinizi ve önerilerinizi bizimle paylaşmanızı bekliyoruz. Yerel aktörlerimiz turizmi bir kalkınma sektörü olarak algılamaktadır. Bu bilince ulaşmışlardır.”

GRUP ÜYELERİ GÖZLEMLERİNİ AKTARDI

Programın son günü yapılan değerlendirme toplantısında bölge illerinin turizm potansiyeli ve yapılması gerekenler masaya

düşünüyoruz. Burada da ben SERKA’dan yardım rica edeceğim. Bize, bu yaptıkları çalışmalarını gelip orada anlatırlarsa diğer ajansların da bu konuda çalışması için sanırım bir güç vermiş olacaklar. Onun için SERKA’ya çok teşekkür ediyorum. Bundan sonraki çalışmalarda da işbirliğinin devam etmesinin sanırım bu alandaki yeni yapılacak daha belki de dediğim gibi uluslararası alandaki tanıtıma da faydası olacak sonuçlar getirmesini umuyorum.

bisiklet var, göller var, orman var, yani inanılmaz o kadar çok değerlendirilebilir yer var ki, işte bunları bir marka haline getirip bize sunacaksınız. Biz de pazarlayacağız.

İbrahim Tanrıverdi – Arnika: Gerçekten başta SERKA’ya çok teşekkür ederiz. Geçmişle bugünü kıyaslırsak çok büyük ilerleme var. Ama yapılması gereken çok şeyler var. Kars’ın turizmden alması gereken çok şey var. Bugüne

er ajanslara örnek olacak bir çalışmadır”

kadar Kars, bizim yaptığımız kültür turlarında sadece bir günü kapsıyor. En az iki gün harcamak istiyoruz. Ama iki gün harcamamız için bunun bir alt yapısının olması lazım. Mesela bugün gittiğimiz Çıldır Gölü tarafı doğa çok güzel, göl çok güzel, ama iki saat boyunca ya da üç saat boyunca doğru dürüst bir tuvalete gidebileceğiniz bir lavabosu olmayan bir coğrafyaya seyahat ediyorsunuz ve bu çok büyük bir sıkıntı.

Mikayil Köroğlu – Buklania:

Ekoturizm bence bir bölgeyi kalkındırarak en önemli değerdir. Çünkü bir yere turist gelirse dallanır, budakanır. Bir çok yer ufku açılır diye düşünüyorum yani bir çok alanın. Yani bir yere fabrika yapmaktan çok daha önemlidir benim için ekoturizm. Yani bizim amacımız, benim en azından isteğim köylü, halk, oranın yerel insanı kazansın. O yüzden bölgesel nokta atışları yaparsak bazı noktalarda köylere

Yermek çok kolay. Orda o yok, burada bu yok. Ama her şey, benim her zaman söylediğim bir şey var, ağır ağır, sessiz sessiz, yavaş yavaş. Bir anda olmuyor. Emek istiyor, zaman istiyor. Her şeyden önce şehrin inanması gerekiyor.

Serdar Galipoğlu – Macahel Turizm

Biz üç yıldır bu bölgeye gelip gidiyoruz. Bu coğrafyayı, bu toprakları önemsiyoruz. Çözülebilir küçük sorunları dert etmiyoruz. Çözülecektir nihayetinde. Gelmeye gitmeye devam edeceğiz. Gelmek isteyenlere önayak olacağız. Farkındalık sağlayacağız onlara. Çok fazla hani herkes bütün sorunları, sıkıntıları biliyor. Ancak şu merkezli bir şeyler yapılırsa bölge turizminin ivme kazanacağını düşünüyorum. Düne kadar, birkaç örnekle, düne kadar Sümela Manastırı'na ayın olmuyorken iki yıldır Sümela Manastırı'nda o mabede ilgi duyan insanların yaptığı ayinlerle

Ece Yiğit

herkesin programlarına alabileceği bir şekilde, hazır bir şekilde diye düşünüyorum. Şimdi kış için biz hafta sonları bir gün ekleyip Cuma, Cumartesi, Pazar gelmek istiyoruz buraya. Ama ulaşım o kadar ters saatlerde ki, yani iki günü gidiyor. Öğlen uçağa biniyorsunuz otele gelmeniz gün gördükçe dörtte kararıyor, çok zor. Pazar günü keza öyle. Yani bunu bilemiyorum, sizler nasıl değiştirebilirsiniz ama

Fikri Özdemir – Folklorik Turizm

Öncelikle SERKA'ya teşekkür etmek istiyorum, böyle bir organizasyonu gerçekleştirdikleri için. Bir çok turizm bölgesinde kış denilince o bölgelerde turizm bir anda durgunluğa geçer. Örneğim arkadaşımız o örneği verdi, kışın yaprak oynamaz Safranbolu'da. Kasım, Ocak, ta ki Nisan'a kadar. O yüzden Kars'ın bu anlamda avantajı var. Yani kış

ve onların arasında bir şekilde bağlantı kurulabilirse, her yer için konuşuyorum sadece Kars için değil, çok güzel olur, geri göç başlar.

Hüseyin Eryurt – Likya Yolu:

Potansiyel konusundan çok fazla söyleyecek bir şey yok. Herkesin söylediği gibi ortada zaten. Kitle turizmi, kıyı turizminin aksine ondan farklı olarak kültür turizmi, sürdürülebilir turizm, ekoturizm gibi kavramların ihtiyacı olan bütün amaçlara sahip potansiyel var bölgede. Bununla alakalı eksiklikler tabii ki vardır bahsedilenler gibi işte insan kaynakları ya da altyapıya dair. Ama bunlar geliştirilemeyecek şeyler değil, zamanla eminim bunlar geliştirilecektir.

Metin Cansız – Saltur Turizm:

Küçükünden büyüğüne Kars bizimle. İnanan bir şehir. İnanmazsanız hiçbir şey olmaz.

Trabzon otelleri dolup taşıyor. Bir benzeri Van Akdamar, bir benzeri neden Ani Harabeleri olmasın diye düşünüyorum. Böyle bir organizasyonun bu coğrafyayı ayağa kaldıracağını düşünüyorum. Coğrafyanın zorluğunu biliyoruz. Ama konu din olduğu zaman herkesin geleceğini düşünüyorum. Gerek karayoluyla gerek havayoluyla bu odaklı bir şey yapılması bölgeye katkı sağlayacağını, fayda sağlayacağını düşünüyorum.

Ayfer Kuralay – Geos Tur

Burada yapılan çalışmalar SERKA ve diğer yetkili arkadaşların bizler için hazırlamış oldukları bu yürüyüş rotalarının bizlere sunulması, tanıtılması bizlere yeni rotaların açılmasını yönlendirmeyi sağlıyor. Bu çalışmalar her iki taraf için de çok faydalı şeyler. Açıkçası burada doğa turizmi, kültür turizmi ve kış turizmi açıkça yapılabilecek,

en azından Cuma günü sabaha alırsanız üç günlük sizlere kış turizmi için bu anlamda programlar koyabiliriz.

Gaye Gönülal – Middle East Travel

Biz daha çok dışarıdan gelen yabancıları gezdiriyoruz doğada ve ekoturizmle uğraşıyoruz. Ekoturizmin gelişmesine katkıda bulunmaya çalışıyoruz bizim için çok önemli. Varlığımız da biraz buna bağlı. Burada çok beklemediğim bir yapıyla karşılaştım. Çok başarılı. Ben çok etkilendim gerçekten özellikle yürüyüş yollarından. Fakat bizim yerel müşterimizdeki başarı daha köy evleri konaklaması mesela çok bizim için keyifli. Bu yüzden de Boğatepe köyünden ben çok etkilendim açıkçası. Ve hiç beklemiyordum bu kadar organize olmuş bir köyü burada gerçekten.

turizmi için bir Çıldır, Sarıkamış çok büyük avantaj. Rakımının yüksek olmasından dolayı da yaz turizmine de uygun. Serin çünkü. Yani bir çok insan yazın nereye gitsem, ilk aklına deniz geliyor ama burası Kars'ın merkezi de, Çıldır da olsun, Sarıkamış da olsun yayla. Dolayısıyla yaz kış her zaman turizme açık bir bölge. Bu avantajı iyi kullanmak gerekiyor diye düşünüyorum. Marka dedi arkadaşlarımız. Zaten gerçekten markalar var. Ani başlı başlına bir marka. Çok önemli bir yer. Ben Ani'yi fotoğraflarda gördüğüm kadarıyla sadece aklımızda en büyük kilisesiyle kafamızda kalıyor. O yüzden çok büyük bir alana yayılmış çok büyük bir ören yeri olduğunu görmek lazım. Demek ki, bu anlamda bir eksiklik var yani tanıtım anlamında. Ören yeri çok daha geniş boyutlu vurgulanmalı ve anlatılmalı diye düşünüyorum.

Faaliyet yürüttüğü illerdeki hayvancılık, turizm ve arıcılık üzerine çalıştaylar düzenleyen SERKA, bu kez süt ürünleri sektörünü ele aldı

SERKA, süt ürünleri sektörünü mercek altına aldı

Hüseyin Tutar

Serhat Kalkınma Ajansı Ağrı, Ardahan Iğdır ve Kars'taki süt ve süt ürünleri sektörünün temsilcileri ve akademisyenlerle düzenlediği toplantıda geleneksel yöntemlerle sürdürülen sektörün sorunlarını mercek altına aldı. Ajans toplantı sonucunu rapor haline getirerek kamuoyuna duyuracak. Kars'taki DSİ Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen toplantıya bölge üniversitelerinden akademisyenler, TPE Marka uzmanları, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü temsilcileri, ziraat odası başkanları, yetiştiriciler birliği temsilcileri ile işletme sahipleri ve çiftçiler katıldı. Toplantıda konuşan SERKA Genel Sekreteri Hüseyin Tutar, hayvancılık sektöründeki en önemli sorunların başında örgütlü hareket etmemenin geldiğini söyledi. Bölgedeki insanların modern yöntemlere karşı mesafeli durduğuna işaret eden Tutar, şöyle konuştu:

“ÖRGÜTLÜ HAREKET EDEMİYORUZ”

“En büyük sorunlarımızdan bir tanesi tabi ki örgütlü hareket edemememizdir. Bizde örgütlülük bilinci asla söz konusu değildir. İki insanı bir araya getirip iş yaptırılmıyorsunuz. Modern tekniklere, modern adaptasyonlara işte yeni yöntemlere kapalılık diye bir şey söz konusu. Kendimizi onlara uyduramıyoruz. Hayvan bakımından tutun da diğer tarımsal faaliyetlere kadar ısrarla bizim bildiğimiz geleneksel yöntemleri uygulama noktasında inanılmaz bir taassup yapıya sahibizdir. Ve buna da asla taviz vermiyoruz. Dolayısıyla üst ölçekteki politikaların yanlışlığına baktığımız zaman onları sorguladığımız zaman

o noktada haklıyız bu doğru benim şahsi açımdan da bu böyledir. Tabi birde kendi içimizde bakalım. Biz hangi sorunlarla karşılaşıyoruz biz bu sorunları aşabilmek için hangi yol haritasına sahibiz. Kendi aramızda nasıl bir iletişime sahibiz şeklinde sorduğumuz zaman maalesef ve maalesef bu noktada bizler de sınıfta kalıyoruz. Ben konum olarak öncelikli olarak çaba göstermeme rağmen yeterince çaba gösterdiğime inanmıyorum.

Kendi öz eleştirimi söylüyorum. Eğer burada bir günahkâr arayacaksam ilk günahkâr benim. Çok daha fazla şeyler yapmam gerekiyor ama yapmıyorum veya yapamıyorum, o da ayrı bir konu. Dolayısıyla aynaya çift taraflı olarak bakmak gerekir.”

“EN BÜYÜK SORUN HAYVAN BARINAKLARI”

Tutar'ın ardından konuşan Kafkas Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç.Dr.Mehmet Sarı, bölge illerindeki en önemli sorunun hayvan barınakları olduğunu belirterek, “Hayvan barınakları

konusunda bölgede ciddi sorunlar bulunmaktadır” dedi. Sarı, şöyle devam etti: “İldeki yerli sığırların sayısı oldukça fazladır. Bu durum sığırlardan alınan süt ve et gibi bazı verimlerin istenilen miktarda olmasına engel olmaktadır. İşletmelerimize baktığımız zaman işletmelerin büyük bir kısmı, geleneksel küçük aile tipi işletmeler şeklindedir. Modern teknolojiye sahip olmamalarından dolayı üretim maliyetleri yükselmekte ve bunun sonucu olarak kar marjı azalmaktadır. Bazı yetiştiriciler Kars ve çevresine son zamanlarda gelen kültür ırkı sığırlara bile geleneksel yöntemlerle bakım besleme uygulamaktadırlar. İşte sığır yetiştiriciliğinde verimleri genetik yapının yanı sıra birçok çevresel faktörde etkilemektedir. Bu faktörlerin başında barınaklar gelmektedir.”

“HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ÇOK HATA YAPIYORUZ”

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç.Dr.Yücel Ünal ise, bölgedeki insanların ilk önce hayvancılığı geleneksel yöntemlerle mi yoksa modern yöntemlerle mi yapacağına karar vermesi

15-16'yı geçememektedir. Kültür ırkı veya melezler dediğimiz bu hayvanlar normalde 1200-1600 gram gibi canlı ağırlığı sağlayabilir. Âma uygulamaya baktığımız zaman 600-800 gramı geçmemekte ve bu rakamlar yabancı gelebilir yani yetiştirici arkadaşlarımız genelde hayvanlarını takmıyorlar. Hâlbuki besicilik işinde eğer kapalı ortamda yapıyorsan özellikle yapmamız lazım. Evet, özetle dedi ki bölgedeki hayvancılığın sorunu bana göre hayvandan ziyade yetiştiricilikte yapılan hatalardan kaynaklanmaktadır” diye konuştu. Iğdır Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç.Dr.Ösmetullah Arvas da yem bitkileri olmadan hayvancılığın başarılı bir şekilde yapılamayacağını söyledi. Akademisyenler, konuşmaların ardından işletme sahipleri ve çiftçilerin sorularını yanıtladı. SERKA toplantısının ardından yayınladığı sonuç bildirgesinde süt ve süt ürünleri sektöründeki sorunları şöyle sıraladı:

BÖLGENİN DİNAMİKLERİNE UYGUN STRATEJİ GELİŞTİRİLMELİ

“Pazar sorununda komisyoncunun kazandığı bir hayvancılık sisteminin olduğu, ithalattan dolayı bölgedeki hayvancılığın değerinin olmadığı, hayvan sahiplerinin genel itibarıyla ilköğretim mezunu olması teknik ve modern yetiştiricilik konusunda aksaklıklara neden olmakta bunun için desteklerin önemli bir kısmının da eğitime harcanması, tarım lisesi kurulması gibi faaliyetlerde bulunulması önerilmiştir. Veteriner fakültesindeki öğretim üyelerinin sahaya dönük ve bölgenin dinamiğine uygun stratejiler geliştirilerek çalışmalar yapmasının faydalı olacağı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl müdürlüklerinin daha etkin çalışması, buradaki veteriner ile ziraat mühendislerinin masa başında değil sahada çalışmalarını gerektiği, devlet olarak stratejik tarım politikasının oluşturulması gerektiği üzerinde durulmuştur. Süt işletmecilerinden ise süt teşvik primlerinin artması, son ürüne özel destek uygulamalarının sağlanması ve sivil toplum anlayışının gelişmesi gerektiği vurgulanmıştır.” SERKA süt ve süt ürünleri çalıştayını rapor haline getirerek kamuoyu ile paylaşacak.

Kültür Rotaları Derneği Başkanı İngiliz Kate Clow, batı dünyasının mimariyi Ani'den öğrendiğini söyledi.

“Ani Antik Kenti, Rönesans’a ve Avrupa mimarisine kaynaklık etti”

Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır'da faaliyet yürüten Serhat Kalkınma Ajansı'nın (SERKA) gezi, yürüyüş ve tırmanış rotalarını tanıtmak amacıyla düzenlediği programa katılan Kültür Rotaları Derneği Başkanı İngiliz Kate Clow, mimarinin Ani Antik Kenti'nden batı dünyasına yayılarak Rönesans'a kaynaklık ettiğini söyledi. Clow, “Mimarinin kaynağı Ani Antik Kenti'dir” dedi.

Serhat Kalkınma Ajansı Sarıkamış, Kars, Ağrı, Ardahan ve Iğdır için düzenlediği gezi, yürüyüş ve tırmanış rotaları ile bölgenin kültürel, turistik ve doğal değerlerini tanıtmak amacıyla gazeteci, yazar ve seyahat acentesi temsilcilerinden oluşan 50 kişilik grubu Kars'a davet etti. Grup, dört gün süren program kapsamında Sarıkamış'taki Katerina Köşkü, Kayak Merkezi ile Çıldır Gölü, Şeytan Kalesi, Kars kent merkezi ve Ani Antik Kenti ile Doğubayazıt ilçesindeki İshak Paşa Sarayı ve Ahmedî Hani türbesini gezdi. SERKA tarafından çıkarılan yürüyüş rotalarında da yürüyen gruba, dört ilde yapılan yöresel yemekler ikram edildi. Grup, özellikle Urartular döneminden kalan ve Çıldır ilçesindeki Karaçay Vadisi'ndeki kayalıklara yapılan Şeytan Kalesi ile İshak Paşa Sarayı ve Ani Antik Kenti'ne hayran kaldı.

MİMARİNİN KAYNAĞI ANİ ANTİK KENTİ'DİR

Ani Antik Kenti'ni gezen Kültür Rotaları Derneği Başkanı İngiliz Kate Clow, Batılı mimarların mimarlık sanatını Ani'den öğrendiklerini söyledi. Ani'nin batı dünyasına ve Rönesans'a kaynaklık ettiğini vurgulayan Clow, şöyle konuştu:

“Serhat Kalkınma Ajansı sayesinde bütün bölgeyi gezip öğrendik. Bu geziyle Türkiye'nin en güzel

ören yerlerini, tarihi yerlerini geleneksel halk kültürünü gördük. İlk kez 1992 yılında gördüğüm Ani'ye çok geldim. Bugüne kadar çok değişti. Selçuklu duvarları restore edildi. Şimdi kiliseleri restore etmeye başladılar. Tigran Honents Kilisesi'ni iki yıl önce yine gezdim. Restore ediliyordu. Freskler restore edilmiş, taşlar restore edilmiş ve çok güzel bir durumda şimdi. Mimarlık çok önemlidir. Çünkü yalnız Ani'de bulunmaz. Buradan giden mimarlık yavaş yavaş bütün Avrupa'ya geçti ve Avrupa'da Rönesans'ta çok önemli bir yere sahiptir. Yani bütün dünyanın mimarları mimariyi Ani'den öğrenmişti. İlk kiliseler, ilk harabeler, ilk binalar bu çeşit yapılar ilk burada yapılmış ve yavaş yavaş Avrupa'ya yayılmış. İngiltere'den Norveç'e, İsveç'e kadar yayılmıştı. Mimarinin kaynağı Ani Antik Kenti'dir. Batıdaki mimarinin kaynağı da Ani'dir. Batı

dünyası mimariyi buradan öğrendi. Bu süreç iki yüz, üç yüz sene sürdü ve yavaş yavaş Avrupa'ya yayıldı.”

SERKA'YI DİĞER AJANSLARA ÖRNEK OLARAK GÖSTERMEK İSTİYORUZ

Geziye katılan Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı temsilcisi Ece Yiğit ise, Bakanlık olarak kültür yolları konusunda çalışmalar yaptıklarını belirtti. Kültür yollarının son dönemde alternatif turizm yöntemlerinden biri olarak dikkat çektiğini ifade eden Yiğit, “Biz özellikle üç yıldır sürdürülebilir turizm başlığı altında kültür yolları çalışmaları yapıyoruz. Bilgilendirme amaçlı çeşitli çalıştaylar yaptık. Kendimiz de tabi çok şey öğrendik bu sayede. Şimdi de kültür yolları olarak yapılan çalışmalara elimizden geldiğince

destek vermeye çalışıyoruz” dedi. SERKA'nın dört ilde yaptığı çalışmaların önemine vurgu yapan Yiğit, “Serhat Kalkınma Ajansı'nın bu yöndeki çalışmaları bizim açımızdan çok önemlidir. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda da Serhat Kalkınma Ajansı'nı örnek olarak göstermek istiyoruz. Ajansın gelip yaptığı bu çalışmaları anlatmasını istiyoruz” diye konuştu. Grup daha sonra Kars kent merkezi, Çıldır Gölü ve Şeytan Kalesi ile İshak Paşa Sarayı ve Ahmedî Hani Türbesi'ni gezdi. Gezinin ardından SERKA Genel Sekreteri Hüseyin Tutar başkanlığında değerlendirme toplantısı gerçekleştirildi. Tur operatörleri de bölgedeki turizm potansiyelini gördüklerini belirterek, 2013 yılından itibaren tur programlarına Kars, Ardahan, Iğdır ve Ağrı'ya eklediklerini söyledi.

Kate Clow

SERKA, Türkiye'nin üç büyük dağının tırmanış rotalarını çıkardı

Serhat Kalkınma Ajansı (SERKA), faaliyet yürüttüğü Ağrı, Ardahan, Iğdır ve Kars'ın tarihi, kültürel ve doğal değerlerinin rotalarının belirleme çalışması kapsamında Büyük ve Küçük Ağrı Dağı ile Süphan Dağı'nın rotalarını çıkardı.

Tırmanışları başarıyla gerçekleştiren rota ekibi, üç dağın zirvesinde SERKA bayrağı açtı. SERKA, faaliyet yürüttüğü illerin sınırları içerisinde bulunan tarihi, kültürel ve doğal değerlerin rotalarını belirlemeye devam ediyor. Türkiye'nin üç önemli dağı olan 5137 metre yüksekliğindeki Büyük Ağrı ve 3896 metre yüksekliğindeki Küçük Ağrı ile 4058 metre yüksekliğindeki Süphan Dağı'nın rotalarını çıkardı. Yürüyüş Rotaları Uzmanı Ersin Demirel'le birlikte 7 kişiden oluşan SERKA ekibi, ilk olarak Ağrı'nın

Patnos ilçesi ile Bitlis'in Adilcevaz ilçesi sınırlarında bulunan Süphan Dağı'na tırmandı. Adilcevaz'ın Aydınlar Beldesi'ne bağlı Kışkılı Mahallesi'nde kamp kuran ekip, 8 saat süren yürüyüşün ardından 4058 metre yüksekliğindeki Süphan Dağı'nda zirve yaptı. Yürüyüş sırasında dağın rotası çıkarıldı ve

GPS koordinatları alındı. Ekip, ikinci tırmanışını 5137 metre yüksekliğindeki Büyük Ağrı Dağı'na yaptı. Dağın 3350 ile 4200 metresinde iki gün kamp kuran ekip, üçüncü gün 5 saatlik yürüyüşün ardından Büyük Ağrı Dağı'nın zirvesine çıktı. Zirvede SERKA'nın "Biz Buradayız" pankartını açan dağcı grubu, fotoğraf çektikten sonra kamp yerine döndü. Grubun son zirvesi 3896 metre yüksekliğindeki Küçük Ağrı Dağı oldu. Bugüne kadar dağcıların çıktığı klasik rota dışında

alternatif rota belirleyen SERKA ekibi, saatler süren tırmanışın ardından kum ve çapaklarla kaplı Küçük Ağrı'nın zirvesine çıktı. Böylece tırmanış rotası programı kapsamında Büyük Ağrı Dağı'nın 38 km, Küçük Ağrı Dağı'nın 18 km, Süphan Dağı'nın 18 km ve Köseadağ'ın da 8 km'lik tırmanış rotası çıkarıldı. Öte yandan Iğdır'ın Tuzluca ile Ağrı'nın Doğubayazıt ve Taşlıçay

ilçeleri arasında bulunan Balık Gölü'nün çevresinde 37 km'lik yürüyüş ve bisiklet rotası belirlendi. Serhat Kalkınma Ajansı tarafından yürütülen tarih, kültür ve doğa yürüyüş rotaları projesi kapsamında yürüyüş ve tırmanış rotalarının haritalı rehber kitapları bastırılarak ücretsiz olarak dağıtılmaya başlandı ve GPS koordinatları internetten ücretsiz kullanıma sunuldu.

SERKA tarafından bölgedeki değerlerin tanıtılması amacıyla başlatılan çalışmalar kapsamında Sarıkamış ve Kars'ın ardından Ardahan ve Ağrı'nın da yürüyüş parkurları ve turizm keşif rehberleri yayınlandı. Rehberlerde doğaya yolculuk, kültür turları ile bisiklet turlarının yanı sıra, illerin keşif rotası, kent ve tarih turu, cip safari-manzaralı araç yolları ile trekking aktivitelerinin rotaları bulunuyor. Uzun ve kısa parkurların harita eşliğinde gösterildiği rehberlerde, Kars-Ağrı kültür ve macera rotası, Kars-Ardahan kültür ve doğa gezisi

TURİZM KEŞİF REHBERLERİ YAYINLANDI

ile bölgenin kış turizmi de yer alıyor. Rehberlerde, kamp alanları, kent genelindeki öğretmen evleri ve otellere ait iletişim bilgileri, araç kiralama ile hava, demir ve kara yollarına ait önemli bilgiler bulunuyor. SERKA Genel Sekreteri Hüseyin Tutar, "Yürüyüş parkurları ve turizm keşif rehberleriyle bölgemizin güzelliklerinin ülke ve dünya insanlarıyla paylaşılmasını hedefliyoruz" dedi. Tutar, "Geçmiş kültürlerin izlerini taşıyan, tarihi ve sosyal yapının yanı sıra coğrafi güzelliklerin kullanma-

koruma dengesi gözetilerek, tarihi kent turları, kampçılık, dağcılık, yürüyüş, dağ bisikleti gibi dalları içerecek şekilde eko-turizm potansiyelinin değerlendirilmesi ve kendini yeniden tanımaya çalışan günümüz insanına sunulması hedeflenmektedir" diye konuştu. Tutar, ücretsiz dağıtılacak olan rehberin bölge illerinin tarihi, kültürel ve doğal zenginliklerinin tanıtılmasına önemli katkı sunacağını ifade etti. Iğdır Keşif Rehberi de 2013 yılının Haziran ayında yayınlanacak.